

Korleis stimulere til betre kvalitet i utdanninga? **– frå studentane sitt perspektiv**

Ved Anders Kvernmo Langset,
Leiar, Norsk studentorganisasjon

Konferanse om finansiering av universitet og høgskolar
Gardermoen, 16.09.14

Norsk studentorganisasjon

Kvalitet er målet med alt

- **Kva er utdanningskvalitet?**

«NSO mener studiekvalitet kan defineres som i hvilken grad utdanningsinstitusjonene legger til rette for og arbeider med at alle aspekter av studiet bidrar til å nå det læringsutbyttet og mål som er satt for studiet.»

Målet er med andre ord den kompetansen studentane sit igjen med etter endt utdanning, og studiekvaliteten handlar om korleis institusjonane jobbar mot denne.

Utfordringar for studiekvaliteten

Oppfølging og
retteleing

FoU-basering

Relevans/
arb.livskontakt

Fråfall og
gjennomføring

Pedagogisk
kompetanse

Studiefinansiering

Framskrivningar av kompetansebehov:

- **SSB (2008):** "Økende behov for økonomer. Også samfunnsfagutdannede og jurister vil bli mer etterspurt."
- **SSB (2013):** "Tilbudet ser ut til å øke mer enn etterspørselen for høyere utdanning innen øk-ad, samfunnsvitenskap, jus (og humanistiske fag)."
- Det meste har snudd på 5 år = Vanskeleg å spå framtida. NSO vil ha eit felles finansieringssystem for utdanningane, og dimensjonere sektoren gjennom andre verkemiddel.

Basiskomponenten

NSO meiner:

- Basiskomponenten må aukast og skal utgjere mesteparten av tildelinga til institusjonane. Det skal sikre ein stabil produksjon av forskning og utdanning som ikkje direkte blir sett under økonomisk press for gjennomføring eller forskingsproduksjon.

Målet er:

- **Forutsigbarhet:**
Finansieringssystemet skal primært sikre stabile og forutsigbare rammevilkår for institusjonane, ved at inst. veit kor mykje midlar dei har. Vi treng et finansieringssystem som gjer langsiktige investeringar og satsing på kvalitet mogleg.
- **Strategiske handlingsrom:**
Forutsigbare rammer gir rom for større langsiktige strategiske tiltak, blant anna til kvalitetsfremjande tiltak. Investeringar og vedlikehald på bygg, infrastruktur og anna utstyr meiner NSO at inst. må prioritere sjølv over basis.
- **Kvalitetsfremjande tiltak**
Når basiskomponenten aukar skal institusjonane setje av midlar til kvalitetsfremjande tiltak som blant anna meir oppfølging og rettleiing, digitalisering og auka pedagogisk kompetanse hos dei vitskapelege tilsette. .

Utdanningskomponenten

Studiepoeng a/60

- Skal utbetalast i etterskot per 60 sp., basert på kostnadskategoriar. Dette gir ein sum og ei fordeling som blir rettferdig delt på antal studentar ved institusjonen.
- Kostnadskategoriane skal gjenspegle dei reelle utgiftene knytt til eit studie slik at studiepoenga i så lita grad som mogleg skal bidra til å subsidiere andre studieretningar ved ein institusjon. Kostnadskategoriane skal bidra til å gi kvalitet i studieprogramma.

Gradsproduksjon

- Utteljing på gradar meiner NSO vil gjere at institusjonane i større grad vil tenke heilskapleg rundt korleis ein legg opp eit studieløp og at studentane fullfører.
- Viktig for NSO å poengtere at finansiering på grad og ei auke i basis må bli sett i samanheng. Gjennom dette forventar NSO at institusjonane legg til rette for at fleire får gjennomført gradane utan at dette går på bekostning av inst. si evne til å prioritere ressursar langsiktig.
- NSO meiner det er viktig at ved å finansiere for gjennomføring på grad skal det ikkje bli enklare å gå ut med ein grad, men institusjonane skal setje inn ressursar for å følgje opp studentane fagleg slik at ein blir betre rusta til å gjennomføre.

Finansiering av utdanning

65-75 %

Basis

25-35 %

Resultat-
finansiering

50 %

60 studiepoengs-
enheter

50 %

Gradsfinansiering

Nasjonalt- og regionalt ansvar

- **Premiss:** Kvaliteten på studietilboda er ikkje like bra alle stadar. Det er for mange studietilbod innan det same, og kvaliteten er ikkje god nok ved alle stadar. For å gjere noko med dette, må vi samle ressursane i større grad.

Vårt forslag til løysing:

- Tildeling av nasjonalt- og regionalt ansvar til inst. for fagområde
- Institusjonar med klar fagleg profil og faglege fullmakter til fagmiljøa
- Resultatkontraktar mellom institusjonar og KD:
 - Tidsavgrensa
 - Spesifikke utdanningar
 - Ikkje utelukkande basert på SSBs framskrivingar
- Tildelt gjennom dialog mellom KD og institusjonane. Skal prioriterast ved tildeling av nye studieplassar. Mål om minimumskonkurranse mellom fagmiljø på landsbasis.
- Mål: Styrke fagmiljø som allereie er gode eller som eit verkemiddel for å verne fagområder og utdanningar som er skjøre, men viktige for utvikling av kunnskapssamfunnet
- NSO meiner nasjonalt ansvar skal bli ein formell tittel for å sikre spissing av utdanning, forsking og formidling innanfor dei enkelte fagområda.

Klar fagleg profil med fullmakter

- NSO meiner at institusjonelle akkrediteringsfullmakter som følgjer institusjonskategori er lite hensiktsmessig då ordninga ikkje i tilstrekkeleg grad fremjar kvalitet og fokus på læringsutbytte.
- NSO ønskjer ein tilsynsmodell der NOKUT legg meir vekt på den reelle kvaliteten til fagmiljøa og korleis desse legger til rette for at studentane oppnår forventa læringsutbytte som resultat av god utdanning, FoU og formidling.
- NOKUTs programevalueringar bør gjerast i samarbeid med NFRs evalueringar av forskingsområde.

Oppsummering:

- Auka basis for å gi strategisk handlingsrom til institusjonane
- Innføre gradsfinansiering i utdanningskomponenten for å legge opp til gjennomføring i utdanningsløpet.
- Produksjonskontraktar for visse utdanningar mellom KD – inst.
- Insentiv for tettare kopling arbeidsliv – akademia
- Krav om tettare oppfølging i studiet. (mentorordning?)
- Systematisk arbeid med studentinvolvering i forskning.
- Krav om ped. kompetanse, vektlegging av god undervisning.
- Nasjonalt ansvar inkludert tildeling av studieplassar.
- Faglege fullmakter etter fagmiljø, ikkje inst.kategori

Heilt til slutt:

”Den som trur han er ferdig utlært, er ikkje utlært, men ferdig!”

Kontakt meg gjerne:

- ☐ E-post: leder@student.no
- ☐ Tlf: 957 92 556
- ☐ Twitter: @AndersKLangset

